

Motion till riksdagen 2013/14:U256

av Ulf Nilsson m.fl. (FP)

Inrätta en nordisk gränshindersombudsman

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa Nordiska rådets förslag om att inrätta en gränshindersombudsman.

Motivering

De senaste åren har arbetspendlingen över Öresund minskat något, i samband med den ekonomiska nedgången i EU. Ändå kan vi konstatera att arbetspendlingen mellan Sverige och Danmark i stort sett femdubblats sedan Öresundsbron byggdes. Det är individer, företag, universitet och högskolor som tagit initiativ till ökat regionalt samarbete. På samma sätt rör sig åtskilliga arbetspendlare, studerande och tillfälligt boende över gränserna till Finland och Norge.

Skatte- och socialförsäkringssystem är exempel på svåröverskådliga områden. Det är svårt för den enskilda människan att överblicka konsekvenserna för tryggheten och ekonomin vid arbetspendling eller deltidsarbete på båda sidor om gränsen. Det är fortfarande risk att människor hamnar utanför socialförsäkringarna, och det är svårt att få information hur den framtida pensionen påverkas. Reglerna är svårbegripliga när det gäller arbetslöshetsersättning, rätt till rehabilitering, arbetspraktik och inkomstskydd vid sjukdom. Ofta fungerar försäkringssystemen dåligt ihop. Ett exempel kan vara att en arbetslös endast får grundbeloppet istället för en inkomstbaserad ersättning.

Om man till exempel bor i Sverige och arbetar mesta tiden i Danmark, blir man normalt socialförsäkrad i Danmark. Men om man också har ett extra arbete hemma som är mer än 25 procent av ens totala arbetstid, blir man socialförsäkrad i bosättningslandet. Följden blir då att det danska företaget tvingas betala höga sociala avgifter i Sverige. Detta leder till tveksamhet att

Fel! Okänt namn på

anställa svenska arbetspendlare och är ett av flera hinder för en integrerad nordisk arbetsmarknad.

Det är positivt att den svenska regeringen på senare år ägnat ökad uppmärksamhet åt problemen med gränshindren. Det är också positivt att Nordiska ministerrådet har bestämt att diskutera olika gränshinder på samtliga möten i ministerrådet. I Nordiska rådet finns nu ett förslag om gränshindersombudsman – antingen en gemensam för hela Norden eller en för varje land i ett nätverk av de nordiska länderna.

För dem som upplever gränshinder finns det i dag omfattande information att få av informationstjänsten Öresund Direkt, som har utvecklats de senaste åren. En ombudsman skulle kunna förstärka detta arbete. Framför allt skulle en ombudsmannainstitution aktivt kunna peka på gränshinder och lämna förslag till myndigheter och politiker om förenklingar och lösningar. Därför bör den svenska regeringen aktivt arbeta för att en gränshindersombudsman med nödvändiga resurser inrättas utifrån de förslag som tidigare lagts fram i Nordiska rådet.

Stockholm den 25 september 2013

Ulf Nilsson (FP)

Christer Nylander (FP)

Anita Brodén (FP)

Christer Winbäck (FP)